

Izhaja
1. in 15.
dan vsa-
cega me-
seca.

ZVON

Velja
za celo
leto 3 gl.
za tri
mesece
1 gl.

Lepoznanski list.

Leto I.

Na Dunaji 15. maja 1870.

List 10.

Sanje.

Sinoči sem videl sen strašan,
Da bil umerl sem davno,
Nesèn k pogrebu slavno;
A duši, ker bil sam svoj ubojnik,
Da moj pravični je sodnik
Prisódlil kraj temán,
Od koder, ko ugasne dan,
Na zemljo se vračuje pokorník,
Da v mesečinah,
Po górah, pustínah,
Vodáh, razvalínah
Korake preštéva kazni svoje,
Doklér petelin mu ne zapoje,
In zarje ne oznanja,
Ki mrak odganja.

Prišèl moj duh je pod goró
Velíko in strmó,
Ob kterej se voda je široka
Mogočno krívila,
Prepéta z dolgo móstno vezjó
Valove svojega toka
Šuméèe drevíla,
Nad njó pozimska sapa sverčála,
Iz nje je zvézdna luč trepetála.

Po mertvem polji sneg leží,
Ravnína zameténa
Od lune merzle se svetlí,
In vsa molóí.
Iz neke híše nad vodój
Samó se čuje
Še družba nevpokojéna,
Ki tu nocój
Veselo píruje.
Na dvoru gosposki vozovi,
Vgorénjem kramu hruméóí glasovi.

Prímaknem se k zidu,
Visokostégnen vrasem,
Kot senca pred nočjó,
Na okno pomolím glavó,
In radovednost pasem.
Pokaže mojemu se vidu
Omízje svátov radóstno-krasnih,
Družína godcev ígrívo-glásnih.

Med svati ženína sta dva,
Obá ponosna in mladá,
A vspóred njíju nevesti, sestri dvé:
Sijájni, kakor luč obé,
Prečudno módríh sta očés,
Kot sinji zrak nebés.

(Dalje prih.)

Zorin.

X.

Skoraj bi ti bil pozabil povedati Delino zgodovino. Nij čudo! Kaj pa je srečnemu človeku mari, kar je minolo! Izgubljeno se mi zdi vsako trenotje, katero me iz lepe, jasne sedanjesti odpelje v mračno preteklosti, ali v negotovo bodočnost. A da vsaj nekoliko zadostim tvoji radovednosti, hočem ti v kratkem posneti, kar mi je mati Vernier, ki so ji znane vse skrivnosti Deline družine, razložila z žensko zgovornostjo.

Gospod Armand Duvallon je bil francozki konsul v Terstu. Žena mu nevarno izboli v otročji postelji. Morala se je torej, da-si s težkim srcem, ločiti od svoje pervorojenke. Ker je bilo dete samo slabo in bolešno, svetovali so zdravniki očetu, naj pošlje svojo hčerko, če neče, da jo umori soparni mestni zrak, na kmete.

A bila je v hiši služabnica, do katere je imela gospa posebno zaupanje. Ta ji reče, da ima na kmetih sestro, ki je skoraj v ravno tistem časi tudi hčerko porodila. To je nekoliko potolažilo skerbne roditelje. Dete je bilo izročeno hišni, ki ga je nesla k svoji sestri. Vesela je bila ubožna kmetica bogate podpore, ki ji je prišla tako nenadoma z gosposkim otrokom.

Vse je šlo dobro. Pogosto je prihajala hišna iz mesta, to se ve, da ne prazna, gledat otroka, in vračala se je vedno k skerbni materi s tolažljivo novico, kako se okrepčava in veselo raste njena hčerka, da jo je lepo videti. Vse je bilo zadovoljno, samo da bi dolgo to terpelo!

Pa gospa je bila že vstala iz postelje; kmalu bodesmela iti iz hiše, in prvi njen pot bode gotovo k otroku. Ko zagleda hčerko, kakó je zdrava in krepka, gotovo jo vzame nemudoma sè sabo; in jaz ostanem spet brez podpore sama sè svojim bolehnim otrokom. Tako si je mislila nepoštena kmetica; posvetuje se sè svojo sestro, katera tudi nij bila poštenejša od nje, kaj je storiti. Sklepali sta tako: otrok je otroku podoben, posebno v prvi dobi. Gospá je samo enkrat videla svojo hčerko, še takrat se je komaj dobro zavedela. Nič lažjega nego prevariti ženo. Kaj storiti? Kmetica pošlje mestno dete skrivaj v hišo, katera usmiljeno sprejema zapuščene otroke; a nezvesta hišna nese gospé novico, da je umerlo dete njene sestree.

Res gospá nij prišla hudobni zvijači na sled. Vesela je bila, da je videla dete; saj je bila že skoraj obupala, da bi ga videla še kedaj. Lehko sta jo pregovorili ženski, da pusti dete dalje na kmetih, ker nij bilo še po polnem zdravo in krepko; saj zdaj ga je mogla priti obiskat, kader in kolikorkrat je želela. Vendar jima je hudobstvo malo koristilo. Deté nij živelo dolgo. Bridke solze je točila nesrečna gospa o njegovej smerti, saj je mislila, da je z njim izgubila svojega pervorojenega in edinega otroka. Minolo je več let. Kmetica nevarno izboli. Ko čuti, da se ji bliža zadnja ura, začne jo vest peči; da bi jo vsaj nekoliko potolažila, ter kolikor mogoče, poravnala svojo krivico, pokliče gospó k svoji smertni postelji, ter ji vse razodene. Žena je vendar še imela toliko vesti

poleg svoje hudobnosti, da je bila déla otroku okrog vratú znamenje z imenom, ki ga je bil dobil pri kerstu.

Od postelje hudodelnice hiti gospa na ravnost v imenovano hišo.

Pogledajo v bukve. Res tist dan, ki ga je bila kmetica imenovala, bil je prinesen otrok ženskega spola in kerščen za Adelo s takim znamenjem, in čez nekaj časa izročén v odrejo kmetici. Ko zvé gospa njeno ime in rojstveni kraj, napóti se neutegoma sè svojim možem otroka iskat. Kako ga je našla, to ti je znano.

Skoraj potem zapusti g. Duvallon službo, ter gre v svojo domovino, da bi tu živel samo ženi in otroku. Kar more storiti oča za svojega edinega otroka, to je storil v obili meri on svoji hčeri. Zlasti je bila ona njegovo največje veselje in edina tolažba, ko je izgubil svojo zvesto ženo. Adela je rastle ter se razvijala očetu in vsacemu na veselje, kedor jo je videl. In videl sem jo tudi jaz, in mir in sreča sta prišla z njenim pogledom v moje serce.

4. avgusta.

Lepe sanje, kratke sanje! Posvetil je dan; pregnal jih je prvi žarek njegov. Ali niso mogle terpeti še malo, malo časa?

Ták je človek; po resnici, po luči hrepeni; a ko mu zasveti, bolé ga oči! Ko je bila pa tako lepa, tako sladka zmotnjava, ali ne smem potočiti ene solze za njo? Ne, niti ne ene! O, ne bodi mi hud, dragi, edini moj prijatelj! Glej, med uživanjem nam rastó želje. Zdaj je vsega konec! Zadušil sem siloma edini zdihljaj, s katerim se mi je hotelo zljášati nesrečno serce.

Dela je nevesta, zaročena, kaj vem? Mati Vernier mi je vse povedala, kar vé, ali morebiti še več. Ženin je, če se ne motim, pri francoskem poslanstvu v Londonu, imenitnega stanú, bogat, mlad, ljubeznjiv, lep; videl sem ga, ko so se vsi trije izprehajali zložno po gradskem vertu. Srečna bode ž njim. Kaj bi ne bila? Imela bode, kar si more želeti žensko serce. Če bode srečna, bodi! Jaz ji sreče nečem kaliti. Prijatelj v daljavi! čuj v duhu mojo prisego: jaz ji sreče nečem kaliti! Žale besede ne bode slišala iz mojih ust. Nesrečen sem prišel, nesrečen pojdem od tod; še denes pustim ta kraj, kjer mi vsaka najnedolžnejša stvar budi spomin, ki ga zdaj že ne morem prenašati.

V teh besedah je nekoliko grenkosti, kaj bi tajil? Nego ali je pa to tudi prav? Ali ji morem kaj očitati? Kedaj mi je kaj obétala? Ali bi ne bilo nespametno, smešno, misliti, da bode čakala mene, kakor se pripoveduje v otročjih basnih, da pridem ter jo vzamem in odvédem vsem nevarnostim vprek na svoj dom? — In še to. Njen ženin je edin sin starega prijatelja njenega očeta. V njegovi družbi je tako rekoč zrastle. Očeta sta iméla oba eno željo, da bi se združila za življenje njijna otroka. Dala sta si besedo, kakor se rado zgodi v takih okolnostih, da nobeden njiju ne poišče druge zveze svojemu otroku. Zakaj vsega tega nijsem zvedel nič do zdaj? Zakaj mi nij nič povedala stara žena, ki je sicer tako zgovorna? Zakaj je molčala ona? Kaj mi je misliti? Naj bode, kakor koli, moj sklep je gotov!

Ravno mi je prinesla Julijeta to-le pisemce :

Nemogoče mi je bilo denes priti, kakor sem hrepenela po tebi. Imenitne stvari se veršé. Bog mi daj moči! Vse bode morebiti še dobro. Ne zapusti me! Lehko noč, sladki prijatelj! Jutri te moram videti. Lehko noč!

Dela.

O bog, kaj bode iz tega?

5. avgusta.

Zakaj nijsem précej včeraj izveršil svojega namena! Dela je vse povedala očetu. Po poludne dobim pismo od njega; pismo od Delinega očeta! Kako so se mi tresle roke, ko sem ga odpiral!

G. Duvallon Zorinu.

Gospod! Življenje, polno naključij in nepričakovanih prememb, prisili časi človeka, da mora, zavergši vse navadne ozire, storiti brez pomiselka, česar ne bi storil, ako bi se kolikaj časa pomišljal. Tako moram zdaj jaz, mož sivih las, ki sem mnogo izkusil v svojem življenji, oberniti se s prošnjo k mlademu možu, kateremu ko-maj vem ime. Ako bi vam bilo moje zaupanje, moja prošnja v zasmeh! — Ne! bog ne pripustí, da moja staro, sivo glavo zadene tolika sramota. A kaj govorím? Moja hči bi se ne bila, tega sem, prepričan, nikedar zmenila s človekom, ki je nevreden mojega zaupanja, mojega spoštovanja.

V vaših rokah, mladi mož! — težko mi je, a moram na ravnost govoriti — je sreča mojega edinega otroka, mojega veselja, moje to-lažbe v starih letih; v vaših rokah je mir dveh do zdaj srečnih družin; ali ga hočete kaliti, hočete nas vse nesrečne storiti? Lehko vam je. Sreča vam je dala nenadoma v roke veliko moč, nevarno oblast. Nena-doma, govorim, ker verjamem, da ste samo po naključji našli mojo hčer. Ali hočete porabiti to oblast v pogubo ljudem, ki vam niso nikoli nič žalega storili? Če hočete, nikdo vam ne more braniti. Ali pomislite, da nij na sveti lepšega blazemu možu, nego prostovoljno, blagodušno odpovedati se pravici, ko vidi, da je bližnjemu na kvar.

Moja hči je obljubljena možu, kateri, vem, da jo osrēči. Ne silite me, da prvič v svojem življenji prelomim svojo besedo. Pojdite, zapustite ta kraj, kolikor najhitreje morete, ne govorite prej z mojim otrokom, in spremljal vas bode po vseh potih vašega življenja blagoslov srečnega očeta.

Zorin gospodu Duvallon.

Gospod! Nijste se motili. Pojdem. Kaj vam žertvujem s to samo besedo, ne bodem vam pripovedoval, saj poznate Delo. Svoj mir, svojo srečo, svoje življenje, vse, vse z eno samo besedo: pojdem! Kaj bi pač mogel na sveti odreči Delinemu očetu, ako bi me tudi tako ne prosil? Imejte jo, bodite srečni Vi in srečna naj bode Dela! Ena sama kaplja mi je kanila na pisanje ter zalila ravno vaše hčere sladko ime. Nij me

je sram! Ako vam pozneje kedaj, ko mene več ne bode, ta list pred óči pride, o imejte v časti mesto, ki ga je rosila moja solza. Ne! tudi tega vas ne prosim. Pozabite me vsi, vsi! Sreče vam naj ne kali moj spomin, spomin tujca, brez imena, brez domovine, moža, ki je podaril tujemu možu vse, vse, na eno samo prošnjo, z eno samo zadnjo besedo: pojdem!

Dela Zorinu.

Dobil si pismo od mojega očeta, vem. Kako bi ne vedela, kaj ti pišejo, česa te prosijo! Vse sem jim razodela, vse. O ne usliši jim prošnje! Milan, ne zapusti svoje Dele! Morda bi bila še nekoliko časa prikrivala svojo skrivnost, zdaj ne morem, ne smem dalje. Zdaj je sramežljivost pregreha! Milan, ljubim te, ljubim z vso dušo, z vsemi močmi svojega serca, ti moja sreča, moje življenje, moje vse! Serce mi iztergaj iz persij, če mi hočeš vzeti mojo ljubezen! Milan, vprašam te, vprašaj se sam: imaš li serce? Vzemi me sè sabo, vèdi me, kamor te je volja, križem sveta. S tabo hočem hoditi, tvoja sužnja biti, da samo tvoja, ti moj ženin, moj gospod! Samo za trenutje jim ne morem uiti; vseh očí so obrnene v mé. Komaj sem se jim ukrala toliko, da ti pisati morem te verste, ki jih močim sè svojimi gorkimi solzami. Oh, počakaj vsaj toliko, da te vidim še enkrat! Zaupaj Julijeti. Milan! Milan! ne zapusti svoje Dele! —

Zorin Deli.

Prepozno! Besedo sem dal, da te ne bodem več videl, nikedar več! O! — Zakaj nisi prej govorila! Morda bi bilo vse drugače! — Tvojega lista ne smem zopet brati! Izpred očíj mi izkušnjavec! — prelomil bi besedo. Dela, Dela! ko bodeš brala te besede, bodem jaz že daleč, daleč od tod. Veliko sem storil tvojemu očetu! — Poljubi ta list, jaz sem ga poljubil, o káko slovo! — Solnce zahaja.

Sijaj, sijaj solnce,
Oj ti solnce rumeno!
Kako bom sijalo,
Ker sem silno žalostno!

Dela, Dela, vse je minilo, vse! O tiho, saj grem! Dela, srečna bodi, pozabi me, srečna bodi, srečna, z bogom, z bogom!

Vse je pripravljeno k odhodu. Julijeta stoji za mano vsa objkana. Sirota! Prišla je slovo jemati, po odgovor, oboje. Izročim ji tudi zate pisma, da ti jih pošlje. Zapisal sem ti vse, vse zmešano, kakor je v moji glavi — da bodeš vedel, kaj je z mano. Jaz ne vem, kam grem. Morda ti ne bodem skoraj pisal morebiti nikoli več. Voz se je ustavil pred hišo. Čas je. Še en pogled skozi okno! Z bogom, z bogom!

Boris Mirán.

Pisma iz Rusije.

IV.

Doveršenih studij vam sedaj še podajati ne morem, one zahtevajo dolzega opaževanja in mnogo izkušnje. S takim blagom pa, kakor veste, ne morem se jaz še ponašati. Moje opombe naj se cenijo za sedaj kot pervoutisne opazke v novem, od našega različnem, meni skoraj čisto neznanem svetu, in veste, da prvi utisk nij vselej najvérnejši. Tu vam nekatere!

V novejšem času, posebno v poslednjem desetletji, straši po stari Evropi, ki uže tako hudo peša pod težkim bremenom raznih socijalnih nadlog, komaj rojeno dete socijalnega razvitka: ruski nihilizem. O njem se je pisalo mnogo, in sodilo se je različno. Ne redko so se terdile o ruskih nihilistih misli, bolj nasprotne nego sta si ogenj in voda. Ni č e v o, nihilistom pripisovano gaslo, veljalo je nekaterim za dokaz, da nihilisti doveršé velikanska početja, da oni ustanové prihodnje veličje ruskega naroda, ne strašéč se nikakih težav, vse zaderžke premogši. Ni č e v o je pomenilo drugim popolno moralno brezsilje, čisto pogrešanje principov, brez katerih narod ne more ne samo ni koraka stopiti dalje, nego mora kmalu po polnem propasti. Priznati moram, da sem nekoliko želel videti nihilista od obličja do obličja, ker sporočila o njih so po tej strani nejasna in po drugi ne preveč zanesljiva. Moja želja se mi je izpolnila na čaji pri vseučiliškem profesorji D., in osoda mi je naklonila celó več nego sem želel, namreč dva nihilista ob enem, ali bolj na tanko: nihilista in nihilistko. On je bil mlad oficir kacih 24 let, rumenolas, podolgastega obraza, pod nosom so čepele pohlevne berčice, in tenke, rudeče ustnice so se deržale vedno nekoliko na ón dobri smeh, ki ti takój govori: ta človek ne more biti hudoben. Da ne pozabim: nihilist je bil srednje velikosti in nosil je naóčnike, govoril je polagoma, precéj tiho, skoraj brez vse strasti, z nekim notranjim, ne neprijetnim samozadovoljstvom. Tem živejša pa je bila njegova tovarišica, uže precéj polna rožica, černolasa, černoooka, srednje velikosti. Govorila je bistro, ognjeno, naklanjáje se pri tem nekoliko naprej. Govorilo se je o zakonski sreči in nesreči.

„He, ne, ne! Trikratí ne! Ločíta naj se!“ hudovala se je nihilistka, „ločíta naj se brez odlašanja! Saj sta se vzela, da bi se ljubila, in če se ne ljubita več, kedo ja mora siliti, živeti skupaj v zakonskem peklú?“

Tega nobena morala zahtevati ne more, ne sme, vam pravim!

Narazno, narazno, in če je treba, eden na severni drug na južni pol! Vprašam vas, kaj more biti tù bolj pametnega?“

„Poterpíta naj, in bojíta naj se sramote pred svetom!“ odgovorí ji gospodinja.

Dovolite, da vam o sramoti opomnim besedico“, reče na to oficir nihilist. „Kaj je sramota? Pojem čisto relativen: nam se zdi časi

sramotno, kar se našim prednikom nij zdelo, kar se drugim narodom ne zdi, in o čemer bodo morda naši bližnji potomci menili po polnem drugače. Torej —“

„Torej menite, da je lepo“, oglasi se póstaren gospod, „da srečnih zakonov pri nas uže skoraj več nij, da nij nikogar sram te žalostne resnice, da moram na stare dni celó slišati, kako se hvali mlad, lehkomiselen človek, da se je ločil od žene čez toliko in toliko mesecev po poroki? Da, to je sramotno, da nas več sram nij!“

„Verjemite mi“, povzame nihilist besedo, „meni je morda enako hudo, kakor vam, da so srečni zakoni pri nas od leta do leta redkejši. A jaz sem tako prost, da menim, da vedno spominjanje na preteklost ne pomaga nič. Pervič jaz mislim, in zato vam naštejem lahko kópo razlogov, da v vaši hvaljeni preteklosti tudi nij bilo vse zlato, ali da na ravnost povem: nič boljše nij bilo. V drugič ne pozabíte, gospóda, da nijsmo mi ljudje, kakor je bil Adam, ko je začel osat ruvati; da so se naše potrebnosti tisočero pomnožile, da sedaj očí zmiraj zahtevajo svoje nove zabave, ušesa svoje, glava svoje, in samo v serce da bi pot zapert bil novi želji, novi sreči?“

„V gnjezdo strasti bodi pot zapert, a ne v serce“, prebije nihilistu besedo mlad študent, oziráje se na gospodičine po učinku svoje rakete.

„Serce — strasti — dve besedi — en pojem“, mirno odgovori oficir.

„Nij res!“ protestúje vsa mladina, samo nihilistka molčí.

Na to vsi umolknejo nekaj trenótij.

„A jaz vem še drug razlog, zakaj so nekateri gospodje moški tako nezadovoljni sè sedanjim stanjem ruskega društvenega življenja“, izpregovori neustrašena nihilistka. „Serdé se, da uže ne morejo zapirati ruske ženske v zadnji ogel hiše tja, kjer je celih tisoč let zaperta bila. Vidijo, da tudi ruska ženska izpoznavá krivico, ki se jej godí; ne morejo je ustaviti na poti do polne enakopravnosti z moškím, in zato tako ropočejo ná-nas. Čitala sem, da so bili celó taki prederzniki na svetu, ki so si upali terditi, da ženska duše nema. Me jim dokažemo tem ošabnežem, da nijsmo ni za las slabejše od njih; v umételnosti, v učenosti, v vsem jim dokažemo, da nij treba biti ženski možú podverženi. Učile se bodemo“ —

„Me smo uže tako razglašene, da smo slabe gospodinje“, reče pohlevno ena izmed dam, „in če se bodemo učile in učile“ —

„Dovólite, dovólite“, prestriže jej besedo razvneta nihilistka, „kaj gospodinji nij treba učenosti n. pr. kemije, da uméje dobro gospodinjiti v kuhinji? Recite, da nij treba, recite!“

„Dà, dajte ženski polno svobodo, razvijati se vsestranski“, izpregovori oficir, „in poterpežljivo čakajte, kaj se naredí iz nje. Če potem doučakate namesto fenisa popako, ne serdite se. V naravi ima vse enako pravico, živeti in razvijati se po svoje, po polnem enako. Ona ne daje rasti samo visoko v nebo moleči palmi, nego tudi nizko po zemlji

plazéčemu se brinovemu germu, in vi veste, da je brinov germ tudi za kaj na svetu, če že mora povsodi veljati vaša teleologija.“

„Torej ženska popaka je vaš ideal? oglasi se nekdo iz družbe.

„Kaj se naredí iz nje, tega ne vem, in me ne briga. Dosedanji uspeh ženskega gibanja v Rusiji bi pač ne mogel nikogar plašiti. Ženske gimnazije so povsodi polne, množe se od dne do dne, in vi veste, da je „medicinskij sóvet“ dovolil ženskim, učiti se medicine in zdraviti potem; samó diplomov doktorskih jim ne dadé, ali —“

„Naj sami imajo srednjevéške oslovske kože“, reče jezna nihilistka.

„Da, srednjevéške zares“, pterdi oficir, in nadaljuje: „torej še enkrat: dajte ženski svobodo, dajte jo, ne samo njej, nego dajte jo nam vsem in povsodi. To je naše gaslo.“

„Vaše gaslo za veliko srečno Rusijo?“ vpraša g. profesor.

„Nikakor! Kaj posebnega je meni Rusija?“ odgovorí oficir.

„Torej vi niste rodoljub, vi ne želite sreče ruskega naroda?“ vprašujejo od vseh strani.

„Po vašem nisem rodoljub; svoj narod ljubim, kakor vsacega družega, ni bolje ni manje“, mirno odgovorí nihilist.

„Dobro! jaz vam priterjujem v vsem!“ vsklikne nihilistka.

„Vi bi mirno ostali v svojih ulicah, ako bi priderli v Petrograd sovražniki, Nemci ali Francozi?“ vprašujejo oficirja.

„Ne.“

„Torej bi vendar vzeli sabljo in branili se do zadnje kaplje kervi?“

„Ne,“ zopet odgovopočeli?“

„A, za boga! kaj bi rí oficir.

„Šel bi k vašim sovražnikom, k Nemcem in Francozom pogledat, nij li tam bolnih ali ranjenih, in bolnike bi izkušal pokrepčati z dobro juho, in ranjenike bi obvezoval.“

„Dobro, dobro!“ priterdi nihilistka, a moj sosed mi šepne na uho: „oba sta nihilista!“

„Gospôda, vam se zdi to čudno? Zogotavljam vam, da nas je v Rusiji mnogo, zeló mnogo, ki tako mislimo“, zopet povzame nihilist.

„In kaj namerjate storiti, da bi svojim idejam pribóрили večjo praktično veljavo?“ vpraša nihilista nekdo iz družbe.

„Ničevo“, bil je nihilistov odgovor, s katerim se je sklenilo to besedovanje.

Izkušal sem posneti ta pogovor zè vsemi slabostmi v mislih in v argumentaciji, da bi videli, kaki ljudje se tudi prištevajo tu nihilistom. Poveršnost takih nihilistov je pač vsacemu odkrita, in upam, da se tudi nad nihilistom kozmopolitom nikdo ne pohujša. Kozmopolitizem, kot izraz ideje o bratstvu vsega človeštva, mora biti naš visok ideal, dokler si z nikanjem narodnosti sam ne uniči edine realne podloge. Priverženci poslednjega odrastka kozmopolitizma, kot poveršnega razuma one ideje, ti so sicer jako pošteni, dobri ljudje, in ne smemo tajiti, da

so sem ter tja tudi uže kaj koristili človeštvu; a mogli bi delati mnogo uspešneje, ako bi ne tajili narodnosti, ográje, tako modro ustrojene za človeške sile po sami naravi, — in izpoznaváje torej potrebnosti, omejiti svoje delovanje v gotove meje, ne izpoznaváje dalje, da je vse, kar se stori za eno narodnost, posredna svojína vseh, trosijo oni svoje sile v največ neplodovito modrovanje in razčuvstvovanje.

Dr. Fr. Celestin.

Ko sem tergal cvetje rož.

Ko sem tergal cvetje rož,
Zbádale globoko
Svojim ostrim ternjem so
Mene v derzno róko.

Vendar roka ranjena
Nij cvetic pustila; —
Saj za vsako ljubica
Bo me poljubila.

Fr. L.

Klasične podobe.

III. Pri Kritonu.

Politrilides. Dober dan, Manes!

Manes. Bog ga daj, gospod Politrilides!

Pol. Ali so gospod Kriton domá?

Man. Domá so domá, pa spé; ostro so mi prepovedali, da jih ne budim pred eno, ko bi voda gorela! Za to bode najbolje, da zopet greste ter pozneje pridete, če imate kaj posebnega — pa saj ste tako zmirom tukaj, kakor — kamen na cesti!

Pol. Nu, nu, potolaži se, potolaži, ljubi moj Manes!

Man. Saj je res; človeku pride na zadnje vendar preveč; ves božji dan nij mirú; kedor v mestu nema kaj jesti ali kaj obleči, ali če ga dolžniki pritiskajo, na ravnost h gospodu Kritonu! Vrata si podajejo, tako, da se kljuka ne ohladí. Manes pa moram potem tla in stopnice dergniti in snažiti, tako da me bog vidi. Kolikokrat pravim gospodu: gospod! ne zamerite, vi ste predobri, ti potepuhi, ti cigani, ti požeruhi vas še do nazega slekó; če pojde še nekaj časa tako dalje, nazadnje ne bode moke v predalu, da bi je imel o poludné za močnik! Pa vse zastonj! Mož je predober, nasmehne se mi ter pravi: res je, moji prijatelji se množijo od dne do dne, a iménje se manjša; pa kaj se če! Svéta vera nas uči: dajte in dá se vam. Dajati je slajše nego jemati, in gerdo bi bilo, ako bi se slišalo, da je kedaj kedo šel od Kritonovega praga lačen, raztergan ali nepotolažen. Tako govori mož, ki ima boljše srce nego glavo. To so križi in težave, da se bog usmili!

Pol. Denes imej še poterpljenje z mano, nekaj zeló imenitnega imam z gospodom govoriti.

Man. Kaj že spet? Ali vas morebiti krojač tirja?

Pol. Ne govôri tako, lepo te prosim! — Svoje pesmi mislim dati na svitlo.

Man. Kaj je mojega gospoda k temu treba? Ali vam on morebiti brani?

Pol. Vidiš, to je tako: če jih hočem tiskati, potrebujem novcev za tiskarja.

Man. Pa jih kateremu prodajte.

Pol. Saj sem že govoril s tem in ónim, a nobeden jih neče.

Man. Pa mu jih zastonj dajte, saj, kakor vas poznam, vam nij do novcev.

Pol. Ali tudi zastonj jih neče nobeden. To je!

Man. Ha, ha! Kaj vaše pesmi nijso nič vredne, da jih še zastonj nikdo neče! To je vendar čudno!

Pol. Nič vredne! Vredne so več nego vse, kar jih je dozdej pri nas natísnenih, in kar jih bode še kdaj; a ti bojočáni, ti gorjanci ne vedó, kaj je lepo, kaj je poezija!

Man. Takisto je pa res križ!

Pol. To se ve, da je križ; zato hočem prositi g. Kritona, ki so tako dober in umen mož, da jih dadé tiskati ob svojih stroških.

Man. A, tako je?

Pol. In tudi tebe, preljubi moj Manesek, lepo prosim, ti imaš, da si suženj, toliko veljave pri g. Kritonu; zini, zini, kader se dá, tako kako besedico zame; ali vsaj ne odgovarjaj, če te povprašajo, kako bi. — Saj ti ne bode zastonj, veš!

Man. Ha, ha! To pa že to; saj ga nemate nikoli okroglega, ko bi vas na glavo postavil.

Pol. Okroglega ti res ne morem dati, a kar imam, to ti dám, in to je več, nego zlato in srebro. — Imaš ljubico?

Man. Kaj menite, da nijsem še 17 let star?

Pol. Prav; ná pesmico zanjo, ravno sem jo naredil, jako dobra je.

Man. Vi ste kakor kak oče franciskan, ki plačujejo s podobicami. Moji Mirini pesem! Kako bi se smijala! Če ji kupim iglic za obód, bilo bi ji bolj po godi moji Mirini. Paj naj bode, dajte! Človek dá, kar ima, in bolje: derži ga nego lóvi ga! Slišim praviti, da pri Vas gosposkih ljudéh je ta navada, da dajete ljubicam pesmi v dar, naj torej še jaz enkrat poskusim. Dajte, da vidim, kaka je!

Pol. Homer sicer pravi, da biserov ne —

Man. Oho! Počasi — sicer ne bode nič! Treba je tudi še videti najprej, ali so vaše pesmi res biseri.

Pol. Ne zameri! pri nas poetih se ne sme tako na tánko gledati na vsako besedo. Ná, ta bode zate.

Man. Skupaj sva pri oknu stala,

Gledala sva na nebó —

E, to ne bode nič, ako se midva za četert ure snideva, ne gledava na nebo, a človek v pesmi mnogokaj pové, kar nij res, in vi gospóda imate tudi vse bolj gosposke navade; a dalje:

Luna mračno je sijala,
Vanjo vperla si oči.

Zakaj pa ravno mračno, ali je ravno merkala?
Goste zvezdice si štela,
Gledala jih brez skerbí.

Kako to? Ravno prej ste dejali, da je oko v luno vperla, zdaj pa, da je zvezdice štela.

Pol. Kaj je tu napačnega? Najprej je oči v luno vperla, a čez nekaj časa je začela zvezde šteti; kaj to nij mogoče?

Man. Mogoče že, a vendar se ne vé prav, zakaj je pustila luno ter spravila se na zvezde? Kaj je pa hotela vendar prav za prav?

Pol. Tebi je težko odgovarjati; to je taka poetična situvacija, kakor pravimo.

Man. Prav! Ali kaj pa to? »Goste zvezdice si štela, gledala jih brez skerbí,« — Ali jih je najprej preštela, potem gledala jih brez skerbí? ker so bile preštéte, ali oboje ob enem? Pa to ne gré prav, ker zvezde so bile goste, in skerbeti je bilo treba, da se ne ušteje.

Pol. Pošlji osla križem svet —

Man. Nazaj ti pride uhát, ko pred. Dobro, da-si malo zarobljeno. Glejmo dalje:

Si nad eno se zavzela,
In pobésila oči.

Nad katero se je zavzela in zakaj se je zavzela, ter še celó oči povasila? Ali je bilo kaj napačnega?

Pol. Nad zvezdo ljubezni, bedák!

Man. A tako? Zakaj niste tega v pesem postavili, da bi človek vedel, kako in kaj? »In povasila oči!« — To celó nij za mojo Mirino, ona ne povéša očij, če tudi vidi še drugačne stvari.

Mene pa ste dve navdale,
Gledal vanje sem zavzét.

S čim sta vas navdali?

Pol. Z ljubeznijo, kaj vé m? To se ne more povedati tako na tánko. —

Man. Dobro, verlo dobro! Berimo dalje:

Bile so oči prezale,
Biser tvoj, najlepši cvet.

»Biser tvoj!« Saj sta bila dva bisera, ne eden. »Naj lepši cvet!« Zdaj so bile oči biser, zdaj so že cvet.

Pol. Lepe oči se lahko imenujejo biser ali cvet; kaj ti veš?

Man. Lehko se imenujejo tako ali tako, a ne oboje ob enem. Pa še to mi ne gré prav v glavo. Kedaj so vas pa njene oči navdale, kedaj ste gledali zavzeti vanje? Saj ste stali pri oknu ž njo, torej poleg nje gledali v nebo, zato ji niste mogli gledati v oči. Če se je vse to zgodilo prej, kaj je bilo potem treba, te »poetične situvacije?« Kaj je bilo treba vse pesmi? Ne, to nij nič za mojo Mirino, v zobe bi se mi smijala, ako bi ji kaj tacega bral, ker sama ne zna brati. Mislila bi, da se mi je tu notri kako kaj poterilo.

Pol. Moje pesmi niso za te, ne za tisto tvojo Marijano ali Marino. Pa naj bo; še eno ti pokažem. Kaj moreš reči tej?

Man. »Pesem mladéniča.« — A sonet! Sonete imam rad:

Rad deček svitlo gledal sem zvezdice,

Ki so na nebu jasnem lesketále,

Sedé v naročji deklice sem zale

Nasproti nježne vsem molil ročice.

Vsem zvezdam ste nasproti ročice molili! Hem, hem! Nekam mnogo!

Ko pa resnéje je postalo lice.

Ter v svet neznani so skerbi me gnale,

Ste zvezdi dve pri sercu mi mi gljale,

Oči prijazne, ljubljene device.

Že spet! Vedno zvezdice, pa deklice, pa oči, kamor človek samo po verhu pogleda po vaših pesmih. Veste kaj, gospod Politrilides, pa brez zamere? Vaše pesmi se mi zdé, kakor da bi mi rekel moj gospod: Manes! nič mi nij prav; nekako slab sem, pojdi ter narédi mi kaj zeló krepkega in tečnega, da bode za želodec in za gerlo. Jaz bi pa šel ter vzél droben košček mesa, sestergal ga na stergalu na drobno in ta drobiž dejál v ponev in k njemu medú, mleka, olja, majaróna, nič soli, nič popra! in potlej bi vso to zmes skupaj na maslu ocverto nesel gospodu. Gospod Kriton niso niti posebno izbirčni, niti nagle jeze, vendar vem, da Manesu bi se slabo godilo; kar bi imeli blizu roke, letelo bi vanj, ali še celó palica bi pela. Tako puste, tako osladne, tako zoperne zdravemu gerlu in želodcu zdé se, mi vaše pesmi. A kakor pravim, brez zamere!

Vendar, ker sem bil tako zarobljen z Vami, moram tudi kaj storiti zá vas. Pri miru vas čem pustiti, ostanite tu in počakajte mirno, da se zbudi gospod. Jaz moram iti po svojih opravkih. Z bogom, gospod Politrilides!

Pol. Ta divjak sirovi, robati, zarobljeni, neotesani! A kaj bi se človek jezil in klel! Prav ti je; po kaj hodiš kravo z vijolicami pitat!

(Dalje.)

Boris Mirán.

Literarni pogovori.

X.

Življenje je boj. Boriti se mora človek sè sovražno mu naravo, sè svojim bližnjim; boriti se mora sam sè sabo. Pa tudi narobe se sme reči: boj je življenje; ne kervavi boj, kakor terdijo nekateri, saj ta morí življenje — zdrav človeštvu in potreben je duševni boj, koristen tudi boj na literarnem polji. Stoječa, lena voda se le prerada usmrádi. V nasprotovanji se misel meri z mislijo; sama zase, brez osobne pomoči mora pokazati tu svojo moč ali slabost: ali ima pravico živeti in veljati, ali ne. Monopol je škodljiv, kakor v materijalnem, tako tudi v duševnem,

literarnem življenji. Če ima vedno samo eden pravico prodajati svoje misli, drugi jih pa samo od njega kupujejo, zgodi se prerado, da se s časom učenika polasti neka nemarnost, da ne gleda več, káko je njegovo blago; da prodaje vse za dobro, kar mu pride ravno na versto. Če pa odpre sosed prodajalnico, potem gre pa vse drugače.

Razprave o literarnih stvaréh so se bile pri nas nekaj časa že prepustile edinemu „Zvonu“. Nekako čudno, neprijetno je bilo že njegovemu uredniku pri serci, ne tako praznično, kakor tistemu Uhlandovemu pastirju v nedeljo do poludne: „na širem polji sam stojim!“ ko se nij tako dolgo časa nikdo oglasil — vse tiho okrog in okrog! Toliko „pogovorov“, pa niti enega ugovora, ali vsaj odgovora. Ribam pridigovati, kakor sv. Anton, in morda rakom zvižgati, to je morebiti poetično, gotovo pa malo vabljivo in zeló nehvaležno delo. Ko bi se mi vsaj zgodilo, kakor tistemu pridigarju v puščavi: si hi tacuissent, lapides clamabunt!

Lehko si torej vsak misli moje veselje, ko slišim praviti, da se je dunajskemu „Zvonu“ oglasil v Ljubljani nemško — slovenski list. Nisem miroval, da sem ga dobil v roke! Strašna zmota! — Upal sem, da bodem kaj podučljivega slišal, ali morda celó kaj veselega zvedel, kar mi je bilo do zdaj neznano, ker že tako dolgo živim daleč od domovine. Kako rad bi se bil dal prepričati, da moje misli o slovenski dramatiki so čisto napačne; nikogar bi ne bilo bolj veselilo, nego mene, ko bi se mi bilo dokazalo, da je krepka in cvetoča. Nič tega! Vse druge stvari, in čudne! Najprej pa moram nekaj osobnega omeniti; pri nas je vse osobno. Gosp. nasprotnik (naj mi dovoli, da ga tako imenujem, ker njegovo pravo ime mi je neznano) gosp. nasprotnik govori v svojem spisu o necem literarnem sodišči na Dunaji; to je pomota. Na Dunaji je več sodišč, tudi najvišje sodišče (bog nas ga varuj!) ali literarno sodišče, in sicer slovensko literarno sodišče meni tukaj nij nobeno znano, in jaz bi vendar moral nekoliko vedeti zanje; potem govori zopet o „dunajskih kritikih“. Kritikov je sicer na Dunaji gotovo mnogo, in vsak ima svoj opravek. Kar se pa tiče „Zvona“, naj mi verjame gosp. nasprotnik, da ta list razgláša samo moje misli, ne ravná se po nikomer; za vse, kar je v njem, sem samo jaz sam, nikdo drug, odgovoren. Literarne pogovore pišem sam, vse od perve do zadnje besede, in sicer se ne posvetujem prej z nikomer, kaj in kako naj pišem. Misli v literarnih pogovorih so vse moje osobne misli; komur torej nijso po volji, naj se na ravnost k meni oberne, na ravnost mu bodem odgovarjal. Po okoliših nij treba hoditi.

G. nasprotnika peče, da je nemški, slovenstvu sovražen list prinesel moj spis o „slov. dramatiki.“ Po pravici moram reči, da tudi meni nij bilo ljubo, ko sem to slišal. A kaj se hoče? Nekaterikrat človek nij vesel kacega pomagača, vendar ga mora terpeti. Jaz ne morem nikomur prepovedovati, da ne ponatiskuje mojih spisov, naj mi boče to ljubo ali ne. Če posnema g. nasprotnik iz té neprijetne dogodbe, da bi jaz sploh ne bil smel pisati tako, da se pohujšanje ne daje, moram mu to odgovoriti: glavna stvar je v publicistiki, da je pisalec do dobrega prepričan,

da je res, kar piše, in potem, da piše z dobrega namena. Teh dveh stvarfj sem si jaz v svesti, zato me malo moti, če se kedo pohujšuje. Prepričan sem namreč, da ima resnica v sebi táko moč, da na zadnje vendar koristi. To je ravno naša največja nesreča, da smo jo tako dolgo prikrivali drugim in sebi samim. Nij torej čudo, če tako dolgo prikri- vana mnogokoga v oči bôde, ko nagloma zasveti. Kaj nam pomaga, ako slepimo sebe in druge? Resnica pride na dán prej ali pozneje gotovo; a boljše je, da jo pokažemo sami nego naši nasprotniki, ki nas potlej tem neusmiljeneje zasmehujejo, ko so odkrili naše siromaštvo. Gnôthi sautón! Spoznavaj samega sebe. Te je prva zapoved, če se človek hoče boljšati, napredovati.

Rekel sem, da mi je bilo neljubo, ko sem slišal, da je nemški list svojim bralcem prinesel moj spis. To je tudi tako neki ostanek tiste naše prirojene bojzljivosti in tesnopersnosti. Kedor ob cesti zida, ne sme se pritoževati, če mimogredoči delajo opazke o njegovem zidovanji. Vse nič nam ne pomaga, privaditi se je treba javnosti. Javnost je velika do- brota; ako časi malo rani, nosi tudi v sebi zdravilo. Če stvar dobro premislim in natanko presodim, komu in kako je vendar v resnici škodil ponatisk mojega spisa? Ljudje, ki z nami vred prebivajo pod eno streho, ali ne poznajo na tánko, kakor mi sami, našega imenja? Ali ne štejejo lehko, če hočejo — in hočejo! — kolikokrat na dan usta odpremo? Tem torej nij tist spis odkril nikakoršne skrivnosti; a drug svet malo mara za nas! Ravno nasproti! Jaz menim tako: če so nam ti ljudje res tako hudovoljni, kakor se kažejo, ne morejo nas zasmehovati, ako vidijo, da spoznamo svoje siromaštvo, in da na tej podlogi hočemo de- lati in truditi se, da se izkopljemo iz njega in si pripomoremo s časom do višjega blagostanja. Saj kedó nam v resnici more očitati in oponašati, da se ne moremo v literaturi, posebno v dramatični, meriti z drugimi, srečnejšimi narodi? Kaj tacega od nas zahtevati, bilo bi krivično, ne- spametno, smešno! A ne smešimo sami sebe pred svetom. Katera mati dete v povoji na stran postavi očetu, ter poreče: prav tako velik nij sinek, kakor ti, a mnogo ne manjka. Mož ji pač odgovori: kaj tako govoriš? Otrok je otrok! Za to starost je dovolj velik; samo glej, da ga dobro rediš, potem bomo videli. Ako bi, recimo, kedo o naši mladi dramatik v nemškem listu tako-le pisal: „*Es mag allerdings sein, dass die slovenische Bühnenliteratur noch nicht auf der höchsten Stufe steht; dass die Bühnenprodukte nicht sammt und sonders Meisterwerke ihres Genres sind; dass sich darunter Manches befindet, welches auf Klassi- zität niemals einen Anspruch machen kann: allein welches Volk hat denn lauter klassische Erzeugnisse?*“ — Ko bi, pravim, kedo tako pisal, risum teneatis, amici? In če se smeha zderžé prijatelji, ali se ga tudi sovražniki? Ali se ne zahrohotajo na vse gerlo, ko prečitajo to — kako bi pač dejal, da ne rečem prehudo? — to otročjo fanfaronado! Ali je naš nasprotnik res tako mlad, ali se samo dela? Te besede nam- reč nijso izmišljene, kakor bodo morebiti mislili naši bralci, tako res piše naš nasprotnik. Perstje človeka serbé, humoristična žila mu ne dáje

mirú, ko bere te verste. Vsaka beseda — ne, izkušnjava me ne premore — saj o tacih stvaréh nij prijetno satire pisati, ker človeka bolj serce boli, nego se mu ljubi smijati in smeh zbujsati. Saj se bodo naši sovražniki brez tega smijali dovolj. Kedor tako piše, ta nam sramoto dela pred svetom, ta sili ljudi, da se nam smejejo. Nekaj pa moramo vendar prositi svojega nasprotnika, kar se sme zahtevati od najmlajšega človeka, k temu nij treba učenosti, samo poštenosti: namreč, naj, če se še kedaj spečá sè „Zvonom“, resnico govori, ter temu listu ne podtika stvarfj, katerih nij v njem. To nij pošteno! G. nasprotnik posebno poudarja in ponaavlja, da je „Zvon“ imenoval vso slov. dram. literaturo „smeti“. „Zvon“ piše v 7. lit. pogovoru: „In torej se je zgodilo, da ima naša mlada Talija do malega same smeti.“ To je malo drugače. Tu je rečeno, da je vendar še nekaj dobrega vmes.

Dalje piše g. nasprotnik: „Ferner mag der Kritikus (to sem jaz) recht haben, wenn er sagt, dass der dramatische Verein als solcher noch lange nicht Anspruch auf Vollkommenheit machen kann.“ Kje se v mojem spisu edina besedica govori o dram. društvu? Kje se meri nanje? Ali je mogoče, da je g. nasprotnik bral moj spis? Proti dram. društvu nijsem jaz nikoli pisal niti gorovil; zdelo se mi je vedno, in zdí se mi še zdaj prav koristno društvo, kateremu družega ne manjka, nego materijalne in duševne podpore. Kaj se more možém, ki imajo to stvar v rokah, očitati, da ne igrajo in ne dajejo boljših iger na dan? Podaj-te jim boljše izvorne igre ali boljše prestave, in bodo boljše igre igrali, boljše igre izdajali. A kake igre se društvu pošiljajo, to jaz predobro vem. Jaz sem samo svetoval v svojem spisu vsem tistim, ki hočejo s prestavami bogatiti slovensko Talijo, naj si izbirajo boljše originale nego do sedaj. Ta namen je imel moj spis, ne družega, kakor „Zvonovi“ bralci dobro vedo. Mahati po dram. društvu, kateremu sem sam odbornik, tega nijsem nikoli namerjal, kakor se mi podtika. Žalibog, da mi okoliščine ne pripuščajo, da bi ga mogel podpirati, kakor bi želel. Človek ne more vsega ob enem! Gosp. nasprotnik očita nam, „dunajski kliki namreč“, da ne pišemo nič za dram. društvo. Kaj delajo drugi, to meni nij in ne smé biti nič mari, zato tudi ne vem, če se kedo izmed mojih znancev na Dunaji oglasi za razpisane „premije“. To je njihova skerb. A kar se mene tiče, moram se enkrat za vselej resno zavarovati zoper to, da se mi, kar se je že storilo enkrat, samo če zinem, stereotipno zaverne: „Kedó pa si? Kaj si pa storil do sedaj? Če ti nij to po volji, sam bolje narédi!“ Tak govor je tako primitiven, tako otročji, da bi se ga pač ne nádejal človek iz ust doraslega, zrelega človeka. Kedor torej piše o estetičnih stvaréh, ta mora biti stavbar, kipar, slikar, skladatelj in pesnik, vse ob enem, sicer nema pravice soditi najmanjšega dela! In ako bi spisal najboljšo tragedijo, zopet ne sme govoriti o najmanjši komediji. Kje, za boga! veljajo taki zakoni? V kateri deželi se zahteva, da brus tudi reže? Ali nij dosti, da ostrfj nože in meče? Ali ljudjé, ki tako govoré, res nič ne vedó, nič ne beró, ali se samo delajo neumne? Kedor hoče resno razpravo sè „Zvonom“, naj mu ne pride

v taki žalostni podobi. Tacega nasprotnika zmagati, nij prijetno niti častno pred svetom!

Vprašanju: kaka bodi igra, da bode dobra, ne moremo tukaj družega odgovarjati svojemu nasprotniku, nego to, naj bere dobre estetične knjige in v izgled perve dramatične pesnike, kateri mu utegnejo biti vendar znani. „Zvonov“ namen ne more biti, da bi pisal célo estetiko; a če želi ukaželjni g. nasprotnik zvedeti najboljše knjige, naj se oberne do mene; z veseljem mu bodem najpripravnejše nasvetoval.

Končno še eno opombo. G. nasprotnik mi svetuje, naj rajši na ravnost pošiljam svoje spise po nemški pisane v Ljubljano. Jaz pišem samo za svoj list; za druge pisati nemam ni časa ni volje; ako bi pa hotel kedaj, ne bodem vprašal nikogar, tudi g. nasprotnika ne, kam naj pošiljam svoje spise. Prepričan sem, da bi on mene ostreje zavernil, ko bi mu prišel s takim svetom!

Č. „Zvonovi“ bralci naj nam ne bodo hudi, da jim kratimo prostor s tako pustimi stvarmi! Kaj hočemo, ker nam sreča ne dá boljšega nasprotnika, s katerim bi se mogli pogovoriti tako, da bi bilo njim zanimivo in podučljivo, a niti nam ne tako neprijetno!

Stritar.

Slovenski glasnik.

* V **Hamburgu** je 13. aprila t. l. po kratkem terpljenju umerla dobro znana nemška pisateljica Terezija Robinson, ki si je pod pisateljskim imenom Talvj: **Therese Albertine Louise v. Jakobs** posebno po svojih spisih tudi za slovanski narod pridobila velike zasluge. Rojena 26. jun. 1797 v mestu Halle šla je sè svojim očetom, pozneje ruskim državnim svétnikom, na Rusko; vernivši se 1816 l. na Nemško, omožila se je 1828 l. z Amerikancem Robinsonom, profesorjem biblijske literature na teologijskem učilišči v New-Yorku, s katerim se je 1930 l. v Ameriko preselila. Imenitna je nam posebno zaradi dveh knjig, po katerih je seznanila izobražen svet sè slovanskim narodom. Po imenu „Volkslieder der Serben“ (Halle 1825—26) je izdala v 2 zvezkih v nemškem izverstaem prelogu zbirko najlepših serbskih narodnih pesmij, ki je do sedaj ućakala 3 natise, kolikor je nam znano. *Fr. L.*

Našim naročnikom.

Po zakonu, da mora urednik stanovati, kjer list izhaja, primoran sem za to poletje, ker mi je iti „na kmete“, „Zvonu“ novega urednika postaviti. Za „Zvonovo“ uredništvo bode torej do konca septembra odgovoren g. Peršič. Da list ostane tudi pod novim uredništvóm v vsem po polnem tak, kakoršen je bil do sedaj, da mu bodo posvećene vse moći, katere so ga zderževale do sedaj, tega naj bodo naši naročniki preprićani. — Perva številka „Zvona“ je zdaj v tisku, in razpošlje se prihodnjić. Povest „Lipe“ je že do konca postavljena, a zaradi prostora se nij mogla vzeti v denašnji list; pride torej v naslednjem listu.

Stritar.